

HYLLAN

Hon byter förläggare

Författaren och Augustprisvinnaren Majgull Axelsson byter förläggare. Hon lämnar Norstedts där hon för tre år sedan gav ut romanen *Is och vatten, vatten och is*. Hon går i stället till Brombergs för-

lag som ägs och styrs av Dorotea Bromberg. Majgull Axelsson hör till en av Sveriges mest lästa författare. Hennes debut skedde 1986 med *Våra minsta bröder*. Det stora genombrottet kom 1997 med romanen *Aprilhäxan* som hon också fick Augustpriset för.

I höst kommer hennes nya roman, *Moderspassion*. Den utspelar sig i trakterna av Arvika, närmare bestämt på en vägkrog strax utanför staden. Berättelsen sägs handla om föräldraskap i allmänhet och moderskap i synnerhet.

Författaren Majgull Axelsson lämnar Norstedts för Brombergs.

FOTO: PONTUS LUNDAHL /SCANPIX

Förbjudna känslor väcks till liv

Doris Dahlin
Till Mamma
på Mors dag
Ordfront

Doris Dahlins nya roman utgår från relationen mellan mödrar och döttrar, de vi är och de vi inte önskar vara. Två kvinnors liv är utgångspunkten, den ena är Reseda Ekedal, städerskans dotter som blivit ekonomidirektör och läkarhustru, den andra är Elisabet som driver en psykologmottagning och arbetar i likhet med författaren själv som konsult och föreläsare med krishantering för chefer som specialitet. Dessa två kvinnors öden är sammanlänkade trots att de aldrig tidigare träffats innan Reseda med visst motstånd från Elisabets sida lyckas anordna ett möte dem emellan.

Men detta sker först i slutet, dess förinnan möter vi Reseda och Elisabet i mitten av deras liv, när de båda konfronteras med sina respektive mödrars sjukdom och död. Länken mellan de båda kvinnorna är att Resedas mor har städats hos Elisabets farföräldrar.

Reseda tvingas att ta reda på alla de spår från ett liv där guldkanterna saknas när modern dör. Hon

konfronteras med allsköns bråte som ursköljda glassförpackningar, buckliga kastruller och pinsamma porslinsfiguriner, gamla utslitna trosor och väl använda strumpbyxor samt aldrig öppnade julklappar och födelsedagspresenter.

Detta försätter Reseda i en krissituation som hon inte kan kontrollera. Hon tillbringar dagar med att försöka reda ut sitt liv och under denna process väcks många undanträngda minnen till liv. Att vara "tjänstekvinnans son" är tjuvigt, men att vara städerskans dotter är att förbli en paria, inser Reseda med illa dold bitterhet.

Elisabets mor finns fortfarande i livet, men hon är så dement att hon inte längre vet vem hon är, hon kallar Elisabet "mamma" och kräver total närvaro. Den tidigare så kontrollerade kvinnan som noga valt makrobiotisk föda istället för snaskiga transfetter och växtfärger framför syntetiska har istället blivit som en odräglig treåring, som kletar med sin avföring och äter praliner som hon gömmer i sängen, en situation som Elisabet inte kan hantera.

Både i Elisabet och Rese-

das fall handlar det om förbjudna känslor som väcks till liv: där ryms starka känslor som hat, förakt och skam. Ytligt sett är Elisabet den starkare, hon är överklasskvinnan som tryggt kan vila på sina lagrar av bildning och kultur, sitt umgänge i konstföreningen, sin samling av samtida konst och möbler från Svenskt Tenn och Norrgavel.

I kontakten med sin mor är hon skyddslös som ett litet barn och hon flyr fältet genom att oplanerat resa till Grekland där hon inleder en relation med en främmande man. Den så disciplinerade Elisabet drabbas av panikångest och utbrändhet.

Även Reseda inleder en utomäktenskaplig relation, hon hämnas för makens tidigare otrohet med en yngre kvinna. Trots att han återvänt tillbaka till Reseda svider såret.

Det är inte en alltigenom lyckad roman som Doris Dahlin åstadkommit, de två kvinnorna glider delvis in i varandra, blir konturlösa ibland och till förblandning lika. Här finns ett antytt ihjältiget sexuellt övergrepp som Elisabet har utsatts för och som Reseda bevittnat, som utlöser en antydd vrede som

Doris Dahlin har skrivit en roman om relationen mellan mödrar och döttrar.

FOTO JESSICA GOW / SCANPIX

skulle kunna ha brunnit mycket starkare. Hos båda dessa döttrar finns också en ostillad längtan efter att bli sedda och älskade, som leder dem båda in i destruktiva relationer med män.

Doris Dahlin är skicklig när hon skildrar hur barnomens trauma sätter spår i vuxenlivet och hur tidiga dolda sår blir till smärtpunkter och svårhanterade handikapp. Samtidigt känns romanen en smula ofärdig, som om

Doris Dahlin tvingat sig att ge ut boken innan processen varit helt klar. Det är synd för här finns ett minst sagt eldfängt stoff som tyvärr känns oförlöst.

LENA S. KARLSSON

True Stories of Castaways and Other Survivors
Dansföreställning med Cullbergbaletten Falu Folkets Hus
Koreograf: Ina Christel Johannessen

Titeln på Cullbergbalettens nya mycket intima dansföreställning *True Stories of Castaways and Other Survivors* skvallrar om mänsklig utsatthet och överlevnadsinstinkt. Denna mycket suggestiva dansföreställning vill utforska det motsägelsefulla i allt det mänskliga. Enligt den norska koreografen Ina Christel Johannessen har öar varit något av en utgångspunkt och metafor när hon skapade denna dansverk. Dansarna utför sina kroppsrörelser till en mycket förtätad ljudkuliss. Ibland för-

vandlas den till en egen ljudinstallation. Barnnäll och grymtande, ett regn som faller. Ödsligheten som omger dansarna blir emellanåt bedövande. Det är spöklikt. Är det inte mycket sent på jorden?

Det finns en mycket stark lidelse i föreställningen. Scenografin består bland annat av två starkt lysande gatlyktor. En guldfärgad kub i ständig rörelse är ett löfte om räddning, ett ställe att ta skydd bakom eller gömma sig på. Människor kan till synes vara öar, isolerade från varandra, men människor kan även skapa närhet och intimitet. Ingen orkar leva i solitär längtan.

Dansarna rör sig ömsom i olika grupperingar, ömsom i känsloladdade solo-

nummer. Inledningsvis förvandlas en av de kvinnliga dansarna till ett slags flygande trasdocka som vandrar runt i händerna på de andra utan att med fötterna beröra scengolvet.

Det är en föreställning fylld av olika kontraster och klivna känslor. Var sätts gränsen mellan självvald ensamhet och längtan efter någon slags samhörighet?

Den tvångsmässiga relationen som slutligen leder till självutplåning. Allt är heller inte vad det synes vara. Det svaga kan plötsligt förvandlas till styrka. Föreställningen tonar dock ut i en sorgsång. En drunknad dansare tas om hand. Ingen kommer någonsin hel ur det här.

ULF LUNDÉN

Dansare: Agnieszka Dlugoszewska, Joaquim de Santana, Daniel Sjökvist.

FOTO: CARL THORBORG